

Novi svijet

Other document types / Ostale vrste dokumenata

Publication year / Godina izdavanja: **1919**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:270:558677>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-12-20**

Repository / Repozitorij:

[Croatian Emigrant Press - Repository](#)

NOVI SVJET

(NEW WORLD)

PRVO I JEDINO NEODVISNO NARODNO RADNICKO GLASILO ZA JUGOSLAVE U NOVOJ ZELANDI.

FIRST AND ONLY INDEPENDENT NATIONAL LABOUR JOURNAL FOR JUGOSLAVS IN NEW ZEALAND.

GOD. 1. (1ST YEAR)

AUCKLAND, N.Z., SATURDAY, JUNE 7, 1919.

(No. 2.) BROJ. 2.

"BORBA ZA SLOBODU."

KNJIGA NA ENGLISKOM JEZIKU.

"THE FIGHT FOR FREEDOM OF JUGOSLAVS."

IZDAO NARODNI BORIIOC.

(Gosp. G. L. Skansi.)

Donosimo ove pobirke iz nekih engleskih novina, koje su pisale dobro o nama potaknuti od našeg gosp. G. L. Skansi sa brošurou koju je izdao u prošlom aprilu.

Gosp. Skansi pridivajući da je potrebno u ovo doba, kad se na mirovnoj konferenciji nama o smrti ili životu radi, da propagira što jače u Kolonijama Velike Britanije, izdao je knjigu sa 164 stranice pod imenom "The Fight for Freedom of Jugoslav" ("Borba za Slobodu Jugoslova").

Knjigu što je g. Skansi izdao sadržaje prvi dio potankosti The Serbian (Jugoslav) National War Aims Committee, skupštini održanoj u Londonu u Mansion House na 25 jula 1918. Drugi Dio podlatke našem prevratu (revoluciji) kako je doneseno u "Southern Slav Bulletin" Broj 38. Treći dio je napisao također veoma pohvalno za narodnu propagandu i za našu obranu u ovoj zemlji.

Mi nemamo dostatno prostora u ovom broju da izdajemo izdaj iz njegove knjige da tako oni Englezi koji nisu čitali u njihovim novinama ili koji nisu čitali knjigu da možedu čitati iz naše novine, ali ćemo izdaj u buduću. Samo sada donosimo jedan mali dio pobirke iz engleskih novina da naši čitaoci možedu dati engleskemu narodu, koji je oko nji na radom; da čita Također neka je naš narod na čistu tko radi i koji su naši pravi ljudi.

Koliko doznajemo Gosp. Skansi je potrosio za izdaj ove knjige oko £150. (tri hiljade i šest stotina kruna) za narodno dobro i razpodosu ju je po svom Novom Zelandiji i Australiji, svim novinama i javnim i istaknutim ljudima. Ovi čili trošak potrosio je g. Skansi iz svoga žepa pak doznajemo da ona trojica bandura još imaju obrana raditi prama njemu. Istina je on ne obadaje onakovu vrst ljudi ali je smatramo da ovi banduri nagovaraju naš narod protivu.

Čitajte ovde što iznosimo ima još devadeset novina koje su pisale, pak sada neka reču banduri da su to oni prozrokovali da se piše. Mi znamo da će da oni reči da mi radimo sa g. Skansi, ali nam je na mi radni i svaki drugi naš čovjek. Mi smo rekli da će mo raditi i slični one koji rade protunarodno podpirati one koji se bore za narod.

Mi se dičimo spomenuti knko iz ovi članaka i listova koji su svi bili izneseni na javnost u engleskim novinama, pišu dobro o nama potaknuti od našeg narodnog borca. Jedan piše, ovako: "Nemam sam procvat našu knjigu uvidio sam slobodnu ruku koja poznaje stvari. Ova će knjiga otrati teret sa Vaše narodnosti u Novoj Zelandi."

"Drugi izjavljuju (Narodni Zastupnik) knjiga mi pokazuje pitanje jugoslovenske narodnosti, koja zaslužuje ništo više nego samo prolazni pogled od nas iz Nove Zelande udaljeni od srednjoevropskog pitanja."

Bilo bi puno prepisati sve na naš jezik ali će naši čitaoci i sami viditi iz engleskog pisanja.

Ovo sledjeće što iznosimo jest jedan dio narodnog rada što je g. Skansi ponadio samo kroz ovo zadnje vreme, i to samo kroz jedan mjesec, a koliko je poradio kroz četiri godine jedino se može upodoliti sa našim narodnim boriocima u Londonu i u Domovini.

Preporučuju nam iz Londona da se svi tvrdo držimo uz g. Skansi a mi ćemo tako i učiniti pa neka sto puta oni naši Banduri razaraju što on radi i osmivaju sebe i svi nas. Da nena njih i da ne razaraju što dobi i pametni narodnjaci rade; naš bi narod u ovoj zemlji bio slobodan Držimo se uz g. Skansi pak ćemo biti bolje gledani u ovoj zemlji. Mi samo znamo neki dio koliko su oni Banduri zla počinili i znamo da su svi naši radnici internirani po našim ljudima a ne po Englezima. G. Skansi zna sve njihove zloče ali on neće da se dira u njihovu zloču nego radi i napred i ulaga sve sila za narodni rad.

(Sledjeće komentiranje prenosimo iz engleskih novina. Pisana smo zamolili g. Skansi da nam ih posudi za našu narodnu propagandu pak nam nije mogao udjeliti nego neki mali broj, jer ima brzo idati i drugu knjigu u kojoj će iznijeti na englesku javnost što engleski javni ljudi o nama i našoj narodnosti pišu. Razumjemo da ako se povoljno ne rješi naše pitanje da će publiciranje ove knjige biti što prije kao pomoć našom narodnoj propagandi. Knjiga će se zvati "British people about Jugoslavia.")

IZ ZASTUPNICKE KUĆE.

New Plymouth, April 22nd, 1919.

Dear Sir,—I have to acknowledge with thanks your book, "The Fight for Freedom." Let me compliment you on your very excellent typographical effort shown in the production of your book. I have not had time to peruse the literary side; but what I have scanned over shows me that the question of the nationality of the Jugos-slavs deserve more than a passing glance from us New Zealanders, removed from the Mittel Europe situation.

Yours faithfully,
W. T. JENNINGS.

Consulat de Belgique,
Custom Street,
Auckland, 28th April, 1919.

Dear Sir,—I beg to thank you for the copy of "The Fight for Freedom." I have read this, I may say, with very great interest, and consider that at the present time it should be most useful in giving to Colonial readers especially, a just view of the Jugoslav position. I shall not fail to recommend it to my friends as the most helpful exposition of the case for the Jugos-slavs I have yet come across.

I am,
Your faithfully,
ALEX. M. FRANKSON,
(Consul for Belgium)

Van's Bldgs, Queen St., Auckland, April 17, 1919.

Sir,—I have only had time to glance at your book, but have at once recognised the hand of a master. This book will strike the shackles off your race in New Zealand. I am pleased indeed to know its author.

Sincerely yours,
T. J. FLEMING.

"Kinkora,"
Remuera Road,
Remuera, N.Z.
April 22nd, 1919.

Dear Sir,—Please accept my thanks for the copy of "The Fight For Freedom," which you have been good enough to send me. The book is most interesting, and I trust the Jugos-slavs will have full justice done to them.

Yours sincerely,
EDMUND MARONEY.

The "Manawatu Daily Times,"
Monday, April 28th, 1919.

We are indebted to Messrs. Gordon and Gotch, Ltd., for a copy of "The Fight For Freedom." This book, which has been edited by G. L. Scansie, deals lucidly and comprehensively with Jugos-slavs and their fight for freedom. An attempt has been made to give a dispassionate narrative of the events which immediately preceded the information of the new State of the Jugos and Southern Slavs, composed of Serbs and Montenegrins, the Croats and Slovenes, who have been dominated by Austria-Hungary. Inspired by the principles enunciated by President Wilson on the rights of small nations to self-determination, they have placed their claim before the Peace Conference. The book deals with the whole situation, and will give to people in this remote corner of the earth a better grasp of the complexity of the questions which have assumed such vital importance at the Peace Congress. At the present moment the amicable of the Adriatic problem has assumed primary importance, and the latest cables have conveyed the impression that it is the keynote to the present situation, and a rupture would sound the death-knell of the League of Nations. The book also deals with the position of the Jugos-slavs in New Zealand, giving an impartial and unprejudiced summing up of the circumstances relating thereto. We strongly recommend this book to all who take an intelligent interest in these vital questions of the hour, and who would make themselves conversant with the true position.

THE JUGO-SLAVS.

The "Otago Mail,"
Friday, May 2nd, 1919.

We have received from Messrs. Gordon and Gotch, Auckland, a copy of "The Fight For Freedom of the Jugos-slavs," a book of 164 pages, edited by Mr. G. L. Scansie. The aim of the compiler is to set forth the "political ideas of the Southern Slavs," and interpret the "significance of the accounts which have occurred since the formation of the new Jugos-slav State in relation to the final peace settlement." In order to do this, a number of original documents have been collected, enabling the reader to study the merits of the Jugos-slavs claims at first hand. Besides speeches given by public men, there are the proclamation issued by Prince Regent Alexander at the end of last year. The proclamation of the State of All Serbs, Croats, and Slovenes, and an official account of the occupation of the town of Trieste. Other matters dealt with include references to the treaties which occupy so much public attention at the present time. The dispute over the ultimate fate of Fiume, and the relations between the Italians and the Jugos-slavs, give an additional interest to the book under notice, the study of which will enable the reader to understand much that appears vague when the only guide is the cable agent. Mr. Scansie has performed his task in a very capable manner, and deserves considerable credit for the handy form

in which he has arranged a mass of information upon a subject that is apt at times to puzzle the ordinary newspaper reader. Although no publisher is indicated on the title page, we understand that "The Fight For Freedom" will be purchasable in the ordinary way, and recommend all interested in the fortunes of Jugos-slavia to secure a copy.

"The Auckland Star,"
Saturday, May 3rd, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugos-slavs," edited by G. L. Scansie, gives an historical account of the development of the Jugos-slav movement in Britain and the claims of the Jugos-slavs to an independent nationality. The author explains the position which the Jugos-slavs have held under Austrian domination, and he mentions that, because of the large number of their country, 75 per cent. of the personnel of the Austro-Hungarian Empire collapsed the Jugos-slavs seized the entire Austrian fleet, without bloodshed, and placed its control in the hands of the National Council of Serbs, Croats and Slovenes. The fleet was subsequently handed over to the American Admiral, to await the decision of the Allied Conference regarding its final disposal. For those who desire to obtain accurate information regarding the rupture which has taken place between President Wilson and the Italian representatives at the Paris Conference this book will be found very instructive.

"New Zealand Truth,"
Saturday, May 3rd, 1919.

"THE FIGHT FOR FREEDOM."
The Jugos-slavs.
The Jugos-slavs' fight for freedom, which is one of the questions in the balancing of Europe now before the Peace Conference, is the subject of a small volume entitled "The Fight for Freedom," which Truth has just received from the publishers in Auckland. The book sets forth in intimate detail the political ideals of the Southern Slavs, narrating the story of their contribution towards the overthrow of the Austro-Hungarian Empire, and interpreting the significance of the events which have occurred since the formation of the new Jugos-slav State. It is written, of course, from the point of view of the Jugos-slavs in the North, but it seems to have been fairly compiled, and is an exhaustive publication from the point of view of the publicist. At the moment, as a book of reference, it has its distinct uses. The volume has been edited and in part prepared by Mr. G. L. Scansie, editor of "Zora" ("The Dawn").

"The Feilding Star,"
Saturday, April 28th, 1919.

JUGO-SLAV AND ITALIAN.
It has been Italy in these latter days that has been holding up the proceedings of the Peace Conference, but just how seriously it is hard to estimate in view of the statement from New York that a copy of the Peace terms which the German plenipotentiaries are to be offered for signature or rejection has already reached America, for publication as soon as the Germans have seen them at Versailles. If the peace terms have been agreed upon by the Allies, the world will not worry much about a failure to agree upon President Wilson's covenant for a League of Nations. It is peace immediately that matters, not a disagreement over the new boundary of Italy. The latter did remarkably well on making a recovery from her disgraceful collapse under Austro-German Bolshevik propaganda, and the Italian statesmen should certainly seek to wield into closest friendship their kingdom with their neighbours, the new nation of Jugos-slavia. Instead there is growing bitterness, fostered apparently by Italy.

"THE FIGHT FOR FREEDOM."

Appropos of the split in the Paris Conference between the American and Italian delegates (President Wilson standing

firm for the new republic, and seems to be having the best of the argument against Italy), a timely book has been issued in Auckland, through Gordon and Gotch, by G. L. Scansie, editor of "Zora" ("The Dawn"), and organiser and president of the Slavos-Serbo-Croatian League of Independence. The book is entitled "The Fight for Freedom of the Jugos-slavs," and in it Mr. Scansie claims that the peoples of the Jugos-slav "are at the very hub of European emerald and stability," and it has "the peculiar difficulties of a race whose martyred liberties have been suddenly reborn." The book certainly makes out a very strong case against Italy, which has been anything but tender towards the feelings of the Serbs, the Montenegrins, the Croats, and the Slovenes, the Italians not helping towards the formation of the new republic desired by the 12,000,000 people who have won into freedom from the German and Austrian yoke as the result of the war. "Blindly expelling, as one chapter begins, the Italians as well as the Austrians delude a golden opportunity for claim-jumping"—at the expense of the Jugos-slavs; and it is this move that President Wilson sets his face against the distress of the other members of the Big Four. The outlook looks brighter today.

"Manawatu Daily Times,"
Thursday, May 1st, 1919.

THE JUGO-SLAVS.

This paper has stood alone in New Zealand in its condemnation of the treatment of the Jugos-slavs who have come under the shelter of the Flag in this country. The case for these oppressed aliens has now been stated in precise and dignified language by a representative of the race. Mr. G. L. Scansie, of Auckland, who has just issued a book, "The Fight for Freedom" in which he sets for the struggle of the Slavs for independence, proves their racial antipathy to the Austrians under whose domination they were up to the time of the close of the war, and finally shows how the ambitions of Italy are calculated, if effective, to again bring these splendid little nationalities into thralldom. "It is not my function," says Mr. Scansie, "to inveigh against the New Zealand authorities, who doubtless, in forming an Aliens Commission, intended the fullest justice to the whole of the non-British population, but in view of the fact that internment of the Jugos-slavs did not commence until the eleventh hour it would be well to pause to consider how far the unfortunate incidents which have occurred are due to a resentment—perhaps an unwise and ill-considered resentment—on the part of the Jugos-slavs of the attitude of the authorities, and to what extent the exaggerated importance that has been attached to them in certain quarters is disinterested. The fact is that throughout the duration of the war the Jugos-slavs—mainly hard-working men—have conducted themselves as industrious and loyal citizens. Even in the days when the espionage scare was at its height the finger of suspicion was never pointed at them. Neither by act nor words, as a community, have they provoked mistrust, and the suggestion that at the end of 1918 they had suddenly become dangerous borders on the ludicrous. The Allied cause has ever been the Jugos-slav cause, and recognition of this on the part of the representatives of the race in New Zealand is contained in the fact that many of them enlisted, and those who were unable to do so offered themselves for national service. The cessation of the publication of "Zora," the newspaper organ of the Jugos-slavs, through the medium of which the Jugos-slavs were able to place their position plainly before the public, gave the opportunity of those who were interested in discrediting the Slavs as a body to bring a general indictment against them on account of the utterance of a few recalcitrant pro-Austrians. Consequently, in spite of the fact that 95 per cent. had responded to the call for national service, it was deemed expedi-

ent to introduce the element of compulsion. Perhaps there is nothing inherently wrong in compulsion for national home service any more than there is compulsory active service—although, let it be observed, compulsory national service for the Slavs alone may not be altogether unobjectionable, but the whole issue argues a lack of appreciation of the Slavonic temperament, which tended to create resentment where fact would have commanded cordial co-operation.

Every race and every community has its shirkers, our own New Zealand not excepted, and I would earnestly appeal to the public not merely to decline general condemnation of the Jugo-slavs in the Dominion, but steadily to bear in mind that local incidents have no general bearing upon the unshakable justice of the Jugo-slavs' claim to recognised nationality and integrity of their territory. This is, as we say, a dispassionate statement of the case. It is amazing that the representatives of a people who went into the fighting line to defend the rights of "the little peoples" should have behaved towards this particular race as the New Zealand authorities have done.

The "Evening Post," Wellington, May 3rd, 1919.

CASE FOR THE JUGO-SLAV.

"The Fight for Freedom." By G. L. Scansie, Editor. Gordon and Gotch, Wellington.

Mr. Scansie, editor of "Zora" ("The Dawn") and President of the Slavonic-Serbo-Croatian League of Independence, sets out in "The Fight for Freedom" the case for the Jugo-slavs. Incidentally, he shows that the Jugo-slavs of the Auckland district, although they were Austrians in a political sense, and were popularly known as such, were, on the contrary, anything but "alien enemies" in race, sentiment, and sympathies. They took the earliest opportunity of renouncing all connection with Austria-Hungary, and they did in a public manner by destroying the Austria-Hungarian flag in Auckland. Furthermore, many of their young men, according to Mr. Scansie, "served with honour and distinction in the New Zealand forces." In England the Jugo-slavs were recognised as an equal footing with Allied subjects. He pleads for tolerance and justice of the Jugo-slavs in New Zealand on the ground that they are mainly hard-working men, conducting themselves as industrious and loyal citizens. "Even in the days when the espionage scare was at its height, the finger of suspicion was never pointed at them." Mr. Scansie puts down the Jugo-slavs of the world as 12,840,000, of whom 800,000 live as emigrants overseas. They consist of Croats, Serbs, and Slovenes, and form the compact population of Serbia, Montenegro, the Jugo-slav provinces of the Austria-Hungary (7,000,000), and the Italian district west of Gorizia, or Gorica. They have always desired to form an independent State and to lead their own national life free from all dominations. The Austrian-Germans and Magyars among their hereditary enemies. Mr. Scansie denies that the Jugo-slavs have leanings to Bolshevism. While they are truly democratic, they are also nationalistic; but a strong Jugo-slav State would be an effective barrier to the spread of Bolshevism southward.

The editor then furnishes in ably collated form documents consisting of official records of the Jugo-slavs' War Aims Committee meeting held at the Mansion House, London, in July last; Prince Alexander of Serbia's proclamation of Christmas last at Belgrade, convoking the national (Serbo-Slovene-Croat) Assembly; and much other official matter relating to the Jugo-slav right to self-determination. The attitude of Italy towards the Jugo-slavs is described by Mr. Scansie as "claim-jumping." "The Italia svinje" (writes) saw in the Austrian debacle a golden opportunity for claim-jumping, and by their conduct they have fanned the dying embers of Balkan Jugo-slav rivalry into a fierce flame, which is dangerous to the long-dreamed settlement of Europe on sound lines of nationalism and a menace to the peace of the world." Mr. Scansie ably puts the vexed Adriatic question from the Jugo-slav point of view. The whole work on the rather difficult subject of Jugo-slav aspirations and rights is timely and has been very well done. It is a work of special interest at the moment when Italy is insisting on her Adriatic claims.

"Taurarunui Press,"
Saturday, May 3rd, 1919.
THE JUGO-SLAVS.

A little book of much interest and usefulness, entitled "The Fight for Freedom" of Jugo-slavs, has just been published in Auckland. The author is Mr.

G. L. Scansie, of that city, and the book is a nearly complete statement of the Jugo-slav case, which at the moment transcends every other question in the world. The leading facts of the dispute between Italy and Jugo-slavs over the future ownership of Fiume and the Dalmatian coast, have been set forth on several occasions in "The Press," and we need not give them again here. Mr. Scansie writes, of course, entirely from the Jugo-slav point of view, but his book is a very honest assemblage of the main facts relating to the birth of Jugo-slavia, and of the leading historical documents connected therewith. We advise anyone who wishes to understand the Jugo-slav case thoroughly, as every-one must wish in view of the lamentable crisis at Paris, to secure a copy of the book. (Auckland.) Gordon and Gotch, Ltd.; Mr. Al Adams, Taurarunui.

"The Hawke's Bay Tribune,"
Friday, April 25th, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugo-slavs," a volume setting forth the political ideals of the Southern Slavs, narrating the story of their contribution towards the overthrow of the Austro-Hungarian Empire, and interpreting the significance of the event which has occurred since the formation of the new Jugo-slav State in relation to the final peace settlements, has just been published. The compiler is Mr. G. L. Scansie, of Auckland, and it contains a vast amount of information that will no doubt be read with considerable interest by the public of New Zealand.

The Magazine "Reason,"
April 29th, 1919.

"The Fight for Freedom of the Jugo-slavs" is a collection of official pronouncements gathered and issued by Mr. G. L. Scansie in book form. Now that the secret treaty with Italy has been published, the translation of the documents as given by Mr. Scansie is considerably clarified. The Fight for Freedom by Jugo-slavs has been a great national gamble. It is true that both Turkey and Austria (the ancient masters of the South Slavs, have no longer the power to exert their will, but the policy of the Allies in insisting upon Jugo-slavs to ally themselves with authority, and risk punishment in the case of failure, and at the same time promising to give to Italy the very land of the Jugo-slavs, is calculated to make a muddy page in Allied history, even if it does not lead to warfare and bloodshed in lands that have been blood-soaked for centuries. In the south-east of Europe the hubbling together of a large number of races (the Jugo-slavs alone have three main divisions, Serbs, Croats, and Slovenes, together numbering 12 millions) has resulted in centuries of inter-racial strife, alternately fostered by the bigger nations of Russia, Austria, Hungary, and Turkey surrounding them.

The Jugo-slavs would constitute—if acting together—the dominant force, but the wars that were started by the early Romans in attempting to seize their neighbours' property have through the last twelve centuries served as a continual cause of strife; the invasion by the Turks alone breaking that continuity.

Italy's claim to Dalmatia and Fiume rests on the flimsy fact that for a short period the Venetian Republic ruled in Dalmatia, and on the more substantial fact that certain Italian financial interests (in partnership with Anglo-French interests) are concerned. Dalmatia is a Jugo-slav country, and if the Jugo-slavs are entitled to reap the reward of the assistance to the Allies by breaking up Austria, then they should be permitted to retain their own lands. Fiume is the one port for most of Hungary and the Jugo-slav territories, and in common fairness should be nationalised.

The documents published in this book by Mr. Scansie show that Italy was rather hostile to the Jugo-slav idea, even going as far as the extent of sinking the warship Viribus Unitis after the Jugo-slav sailors had revolted in the Austrian navy and seized the ships at Cattaro.

When it is recalled that Italy just missed being whipped by Austria in 1917, it is remarkable that the same Italy should now attempt to jump the claims of the Jugo-slavs, who served the Allies so purpose well enough, and in common honesty are entitled to national freedom.

U mjestu Unyoro (British East Africa) stanovnici mogu se oženiti kada kupe ženu sa isplatom na rokove; ali se žena nedopusti da ide u muševu kucen dok zadnji rok nije potpuno isplaćen.

CHAMPION
FLOUR!

(NAJ BOLJE BILASNO.)

Jugoslavenski Prijatelj

Jer nadize misnice

A misnice su sto trebaju

Za Svakog Radnika.

V. AUCKLAND.

"NOVI SVIJET"

(NEW WORLD)

(Weekly Paper)

Registered as a Newspaper at the General Post Office, Wellington.

The Greatest and Only Jugo-slav Newspaper in Australasia. Owned and Published by the Jugo-slav Publishing Company. Advertising rates sent on application.

Instructions as to the insertion or withdrawal of advertisements in the "Novi Svijet" ("New World") must be in writing. Advertisements received without written orders will be inserted until countermanded, and charged accordingly. Country advertisers can remit payments by money orders or postal notes. Orders to withdraw advertisements must be sent in writing. All communications to be addressed to "The Manager, P.O. Box 1213, Auckland."

Sedmična Novina, Izlazi svake
Subote
cijena listu štiti
za New Zealand.

za cijelu godinu £1 5-0 za pol godine £-15;- za Europu i ostalo inozemstvo ista cijena curvisno postarima. Dopisi bez potpisa ne vrucuju se. Rukopisi se ne vraćaju—Petplatu vada unapred šaljite po money orderu u preporučenom listu. Kod promjene adrese javite uz novu i stari adresu—Dopise i pošiljke adresirajte

"NOVI SVIJET"

28 Swanson street, Auckland, N.Z.
Telefon uravne by 3567.
Odgovorni Urednik, M. A. Ferri.

"Novi Svijet" zabavi svakom, gdje ima naroda usetega, u svaki kraj Australije, Sjedinjenih Država Amerike, Canade, Mexico, Južne Amerike, i Evrope.

"NOVI SVIJET."

SATURDAY, JUNE 7, 1919.

INTERNETN.

CAUSING THEIR OWN CREDITORS TO BE INTERNED.

We have learned that two or three of a certain Jugo-slav gang in Auckland are busy in causing the internment of those who do not side with them; those who do not deal with them; those who take customers away from them; those who do not lend them any money, or those who dare to ask them to pay the money owing them. It is said that one of our fellows asked one of the gang to pay some money that he owed him, but instead of getting the money he was interned for a few weeks as a propagandist! Now there is another man to whom one of the gang owes about £200, and we learn that the police are after him. The authorities are being informed about this matter, and we are confident that the authorities will soon stop these appalling affairs. We would not be surprised if one or two of this gang before long find them-

selves behind lock and key, where they were before, and where they should be now. It appears that almost all of their own committee are against them, but are afraid to say anything for fear they may also be interned or accused to be propagandists. These affairs are being cleared up, and we wish to state that those who respect the law need not be afraid of those men who are terrorising our people. These terrorists say that as soon as they can get permits they are going to Russia. They apparently intend to join the Red Guards in Russia, but we do not think the Bolsheviks would be so cruel as to employ them. There is evidently no scope for these men in New Zealand.

ODGOVOR.

NA CIRKULAR BANDURIMA.
Gospodine Uredniče.

Dašao mi je do ruku nekakvi cirkular, koji je poslan našim radnicim po radnjam od oni Bandura u Aucklandu to jest, Marka Simica kako Arambaše, T. A. Petrića kako tajnika. Ovaj cirkular što dolazi od strane Bandura zovu sebe „Jugoslav Committee.“ napisano je najveći dio što nije razumljivo, jer nije pisano u nikakvom jeziku. „Izjijo im tovar bukvičiu.“ pak Bože ina oprositi. Ono malo što se može čovjek domisliti što nisu, prosu i molu da narod bude us uži, da su oni učinili Bog zna koliko dobra našem narodu. Možda, da Banduri misle da mi radnici naznamo što oni rađu, pak da im mozemo vjerovati. Ali hvala Bogu kada sada imamo radničku novinu i svoga narodnog nepošljivog uređenika, koji će istinito upozoriti našem radniku sve laži što Banduri misle s'namu postupati.

Najprije, da rečem na ono što pišu da je ona famozna njižova rezolucija od 21. Travnja prihvaćena od naroda koje onde bilo. Evo kako je bilo. Svak zna, da nije optrebiti nami radnicim nikakvog Odbora za one stvari jer od robstva upadamo još u više robstvo. A mi radnici znamo kako Banduri znadu navijati i tako narod nije bio ozbiljan. A opet kada je narod vidio da to vodi Simić, Petrić i Miklavčević onda je više vazeo za šalu nego za ista drugo. Počeo se odbor kupiti i sve za namjastivo dobro, te se je sakupilo dosta križara, koji moru da označu svoje ime zlatnomjen križar. Sada svak može znati kako se je narod zabavljao. Simić čita rezoluciju i pita tko je zadovoljan neka digne ruku, a onda svak ruke gori; onda pita tko nije zadovoljan neka digne ruku onda opet svak ruke gori. To je naljutilo Arambašu pak govori ova rezoluciju moru da se prihvati. A kad je narod vidio da mudri predsjednik zbilja govori što je svak drži prije toga za šalu; onda narod više. Ne! Ne! Ne! Onda je postao metez i skupština se raspustila. Sutra dan je bilo tiskano u novinama da je rezolucija prihvaćena.

Evo dakle koliko obstroji do istine: a tko bi i bio zadovoljan ovakovim Bandurim kad svak zna koji su oni narodnjaci? Ovo je dakle bio uzrok, da se je sa velikom zabvalom od strane velikog broj radnika nekoliko narodnjaka javno kroz engleske novine protuslavilo. Kažu u svujem cirkularu, da oni koji su potpisali protivu njima nisu svi bili na skupštini; ali dakle onaj koji nije bio na skupštini neza kakva je pantomima bila? Zašto su oni izjavili i poslali na upravu da su oni izabrali narodnim vođjom, koji da će raditi za naš cili narod u ovog zemlji kad to nije istina? Što su namislili ovi Banduri s' našim narodom to se sve zna. Mir se ima potpisati svakoga dana a onda, po pravu, naš bi narod imao biti slobodan; ali ako ovi Panduri slavu sebe pred Vladu da će oni s' našim narodom upravljati onda bi se otpuštenje moglo zapeti kako se to jur govori, za godinu dana potla podpisanja mira, jer Pandurim trila haranzade.

našim narodom upravljati onda bi se otpuštenje moglo zapeti kako se to jur govori, za godinu dana potla podpisanja mira, jer Pandurim trila haranzade.

Takodjer ovakovi famozni ljudi pišu da su oni dosta toga počinili, dakako da jesu. Otkada je "Armistice" potpisana od onda je interinuirano oko jedna stotina naših radnika. Petrić ili Petrić priznaje, da je on kroz ovo vreme bio Bandur i bez izjavljenog na javnost Arambaše. Simić je da pravo rečem još gori od Petrića (ako gori može biti) jer je on bio potajni Arambaše, i on radi iz potaje a prid narodu sklapa ruke kako svetac. Simić da je mogao dovesti svoga staroga prijatelja Hunskega konsula da bude šajime u njegovom radu, bio bi to učinio, ali je on još bio interinuiran pak nije mogao, ali da bude u što bližoj vezi i da se nebi zaboravili, doveo je onoga prevejanca Hunskega poslužnika, koji je do jučer primio plaću od Austrije i koji je protivu našem ujedinjenju radio i koji radi i danas. Kad se sve ovo uzme u obzir kako da ne će narod izviditi kud oni pašu? Oni misle da je narod šalj pa da ne će viditi kako se naš narod turu u yodu samo za to da mu spruže ruke i reču da su ga oni izvadili. Nemoj me lačit u vodu da me spasiš.

Sve su ovo sramotna dila, kojima se Banduri diču da će oni raditi. Dostavno je samo neka se oni uklone pak odma će biti narodu Sloboda. Oh! siromašni naš narode kakove ljude imas. Oni naši koji su doma išli ogledjani su im žepi;—dajte nama švaki po pet silina" pita Miklavčević. Jedan koji nije hito dati govori Miklavčević kad je sutra dan došao opet škadjat travarinu "reči molim te stradžar da bi želio poći u grad pokušat veštiti" a Miklavčević kaže, "a ti nisi da juče pet silina."

Bože njevraj kako su oni lijo za njih radili. Da nije bilo njih oni bi bili pučeni i sami jer nisu zločinici nego su oni svoje dobre volje doma otili; ali su oni imali koje one reči vojničkoj vlasti da će oni gledati nad njima i odvesti svaki po desetak u grad i ostriti im vunu pak sutra dan opet doći po one koji nisu ostrženi dok se svi ostržu. Da nije ova jedna velika sramota. Kad naši ljudi idju do vlasti i govore da će oni biti odgovorni va ova ljude da ih šajtima u grad puste, onda dakako vlast misli da se nesmidu pustiti sami, jer kad naši takovu sumnju imaju u svojima onda će biti zasigurno slabi ljudi. Takoje isto sa državnom rabotom. Oni govore da će oni činiti da naš narod vrši zakone, i to su još kroz engleske novine izjavili neka nared misli da su mi njevi narod koji nepoštuje zakone. Jaš pišu da su oni dosta toga učinili. Da je zlatni Petrić i Miklavčević pisali kroz novinu o namu. Bolje bi sto puti bilo da nisu probudili "Black Watch" da o namu nako piše. Nije to, pisati, nego valja znat što se piše. Ali ovi Banduri imadu obrazu da lažu narodu svaki stvari. Pišu da su oni činili da uređik Stara o namu dobro piše. Kako im neče naš radnik reći da lažu kad Star o namu dobro piše ima četiri godine. Najbolje bi bilo da reču da će oni doći do sporazumjenja sa Italijom, pak ako se sutra sve dobro uredi neki se zamisla da oni reču da su oni uređili. Dakako one velike osobe da ih neki ke u obzir uzue. Neka sada reču kada je Frank Franković radio da može doma brojav poslati da su oni izradili. Jučer su izšli da Banduraju pak se hvataju svega enoga narodnog dobra što drugi radi da to oni rađe. Za ovaj uzrok imamo potrebu od novine da izadje sve na javnost koji su dobroćinici naroda.

Zelio bi sto je moguce manje govoriti ob ovomu, ali se nemože nikako da se ne kaže narodu na čemu je, per onada neki bila novina za narod. Zelio bi zaati zašto Banduri

imaju iha protivna goja. Franju Hresticu, nakon vjuijki, koji se je postavio na frontu. Kada su oni došli upitli Franju Hresticu koji je svuiti i veji gladan sa sluhoda odu komu nevdva. A samo sa tu jeti je Hrestie rekao da neka tadu pravu na narad i ne protivna nasadu, onda oni odma da je Hrestie napuven od drugga. Voda napuvena kad izvijek pravu govori. Nisu oni dostojni naradnog pomsa kako je Hrestie i svi nati vjuijki koji su u ratu sa sluhoda bili. Nala im nati vjuijki sluze sa naradnu opustavljanje a oni ih jst rade. Svak zna da su nati vjuijki najveje vjuijki na nati naradnost i Anjona se branimo pred tudjincima, a oni govore ala sba tujdina. Ako su oni bili zadovoljni nati nati oni tili na front? Duggije oni odma, jer kod je tat litijsk svuiti onda je ista Petric i Stine da je svi upisat u vjuijki, pak kada sa je svi upisat vlasti došli onda sa tu rekli da valja da litijsk da g. Skansi pa ako im on dade primanovan da su litijsk da je ih onda svuiti u vjuijki. Na to su ova dva jidnati da njima tu nevdva. Zasto im je to snudilo? Nati drugo nego sama hitbenost na svaga izvijeka. Onda su protestirali pa nisu ni otisli na front niti u kamp. Ako je vlast radila preko nati povjerjivosti izvijeka koje ga je nati Nipka (Jugoslavenska) vlada nazvala da bude kao prevremenit predstavnik svake vlade, zasto su svi bandirni nati siliku da se izvji. Dakle reimo pravu koji su nati naradni smudijevci ako ne samo dva dvgovita ih trojica? Sreca da ih nema mnogo onakovi jidnu bi ih bilo nasim naradu. Drugi nati vjuijki koji su poslani da g. Skansi otisli na front i vratili se i bili su zadovoljni ali sve luge nisu, a sada se nmati pokrivati kaputima nati labri vjuijki.

Ovi pili u cirkularu ala oni neznaju nasava a tako je to, dakle im nasava treba, ali nije narad glijp. Neka silu na radu pa je imati nasave a bez radje nemoze se ziviti.

JUGOSLAVENSKI RADNICI.

RAZNE VIJESTI.

U „Truth“ pise „Black Watch“ ova namna skupitina na 21 aprila u Chambers of Commerce i kritika na ovaj nacini: „This ovation appears to have sprung up as a manifestation in the ambitious business of Europe. Miklavc—u Sloveno-Jugoslavni, if you please.“ (Slovenski Jugoslav ako vam je drago!) Eto, sto su dobra poimila, stavili silu na vater, jer se zna da je Miklavc do radij pleksa Austrija da radi protivu naradi i protivu savaznicima i da se on moza da prikazuje svake sedmice ili svakoga dana na redarstvo, pak ga je doveo. Simic da uzanje bude podpredsjednikom. Kako na ovaj nacini mozem drugo ocekivati nego da svih nas bude dasno onakovi kakov je i Miklavc, Remeze Simic bez hurski prijatelja.

Neganimo sa svakog onog domo-rodnica adresu, pak bi nam ina bilo ako smo u nemanju kojeg nalog poznatog prijatelja izostavili. Molim dajte nam znati da vam prvi broj poslajemo na zabjave i drugi brojevi odsludjivati ce se rezultati pretpat-nicim.

Vladina novina dokazuje, da ima preko 2000 skrivanih bijegunaca koji nisu tili otici na bejno polje u vojnika.

Nad poznati i vrijedni domo-rodnice g. Ante Jelavich doja je osobno pohodit nam kako ureditivati nakon sto je zadobio svoju slobodu. Bio je optuzen kao propagandist i zatvoren za malo dana. Kada je g. Jelavich zadobio svoju slobodu, kao mnogi-vina glas se je go gradu proma da su ga arambasa od nepoznat Committee

stavili. Zabostu nad ovakom istinom; ali g. Jelavich gdje bio da liti svuiti ce se svojih vata dokazati kako je nevino nastudno i koga je izabavio.

Čestitama namom domo-rodnice g. Joan Balera kod Hendersona nal paroda naradnog djeliva nasad malo dana. Bog protivu naradnog slavena na tudist i veselje svojih roditelja.

Bili smo upitani od odlicne engleske gospode, da sa koji usmuk T. A. Petrici reporetira da nastudajni nje-govci isti dohoducitijeli i kreditorii. Zasto? Petrici bi imati on u sam dokazati!

Kon vjuijki preilog velikog rata sludbeno se dokazuje da ne moru Savaznici od neprijatelja je su tagu-bile sludeti broj brodstva. Engleska 2187 broda sa 7,638,000 tona, Francuska 328 broda sa 742,000 tona, Italija 230 broda sa 697,000 tona, Japan 39 broda sa 120,000 tona, Amerika 80 broda sa 341,000 tona. Ukupno izgubilo se je 2774 broda su 9,338,000 tona.

Sasvim nam je nati spomenuti, da Jugoslavenski radnici je sa se odasvati iskreno povom broju „Novog Svijeta.“ i kao njihovo prvo i jedino glasilo odlicni su imati skupitine po svim kampim sa temeljno umrznati njihovu nevjnu, zasto ce vazi branite Jugoslavenska prava i sto skorzije otvorniti svakom put Sklabale.

Gosp. Franje Frankovich dokazuje, da Urednik ovog lista biti ce prog-lasen od Jugoslavenskog radnika kao „Hero“ ako mu otidje za rukom unistiti tako sami sebe prozvati „Jugoslav Committee“, koji su sa svaku nesreću nasim radniku. Bez svake nas Urednik jest sam vriedan posnati svakog onog koji nije sa svim i pravim sa radnikom—Jugoslav Committee“ oni su već klasični duhovni jer nemaju pudingsto nikakvog pravca narvati se, „da oni nastupaju narad.“ Urednik izvan ako mu iz potaje izna nada sa noznu dojad nepia si se istinno nikoga. Od njegovog porodca nitko nije bio kukavica, a vi Jugoslavenski radnici nevidi ce to sto se iz oblaka valja. Nismo daleko sve je spravna do puta, istine i pravice. Nemoj to vise biti zavazani. Nije istina, da ce te ostati ruhovi za dvanaesti mjeseci nakon potpisnog mira. Put slobode sada vam se krece.

Bilo bi svakako potrebno da bude do znanja svima nasim radnicima, da mislimo uputiti molbu na zemaljsku Vladu i sve zemaljske zastupnike u Parlamentu sa dozvolu istrage nasle Slobode. Da neka se ispta sve pot-anostki, ova je krivica bila u početku da se je na tiranski nacini postupilo sa nasim narodom. Svima nam je poznato kako veći dio naradnog doba bili su palajnici ove zemlje pak isto bili su poslani u zatvor. Oblost je moza bez obzira prekrasila zakon na njihove zakonite papire, koje se usluhe kod nasih domo-rodnica.

Gosp. M. P. Rakich, prije nego je odspitovao sa staru domovinu pismo nam je pisao molbit, da izvajimo podavri i zaljubljenost svim prijateljima i domo-rodnicim prilikom njegovog odlaska put Domovine.

Svakom Jugoslavenu u ovoj zemlji kad mu bude stigod osobno potrebita za tiskati na svojim svjvatim listovima i sto drugo, neka se obrati na tiskaanu „Novi Svijet“, koja ce svaku radnju izraditi po svakom zadovoljstvu na najmanju mogunu cijenu.

Ako mi je opotrebito neva kaže jedan naš prijatelj, onda otidjeni u tudjinu; ako mi treba svjedba onda otidjeni u prijatelja; ako mi treba nati onda otidjeni u rodbine.

THE BISHOP'S ILLNESS.

We are pleased to announce that the Right Reverend H. W. Cleary, D.D., Bishop of Auckland, is progressing favorably after his long illness, although it may be some weeks yet before his medical adviser allows him to leave the hospital. Last Wednesday afternoon he was up for a little while, and he says he is anxious to get out of hospital. We are confident that he will, with his marvellous energy and determination, be restored to his normal health sooner than the doctor anticipates. His leadership is particularly in our Yugoslav national union, and has always been anxious that no obstacle will stand in our way in the completion of our new State.

JUGO-SLAVS ON WORKS.

We are learning that the chief trouble between our people and the Government Works' service is a certain gang of our men in Auckland, who plead with Commissioner Cullen as Jugo-slav Saints and who are by the way Jugo-slav Black Devils (the White-Washed Graves). We hope it won't be very long before Mr. Cullen discovers who the gang is composed of and wipes his feet on them before they give him more trouble and more work, too, than he otherwise would have.

IMATE NA PAMETI!

GRUPA PANDURA POD VODSTVOM ARAMBAGE I PODAR-AMBAGE.

Jugoslavenci! Braća Radnici! Imaj te varda na pameti, da na od nate strane varda nisu potivali zakon i Vladu, postijeno sada, i nati-mo varda uspreml potvati. Tako odjer Vam priporucim jenu, da nigda u nikakvoj svrki budete igla penjaliti prekriliti zakon, nego varda d-lom i tishom ostajte „Layalni“ ovog Vladi i Savaznicima. Nista se nemojte poudeliti, imajte malo us-prijljivosti jer ako vam se otvara put Vase Slobode. Ali svaki onaj koji bude se tivao u vasu narodnost, onda se tiv i nati; pak imate na pameti—da mi nasu nepuvama nego spravnati siliti svakoga pa nesmeta kio bio da bude. A io bude vas i nas potivali i poniti svoje poslove, onda ce mi biti spravnati potivaliti svakoga kako to zasluje.

Nije moguće pomisliti od vase strane koliko smo za zrtvovali i koliko mislimo jati u buduce zrtvo-vati. Pak sada na upitni ovog prvog mudrog i radničkog podu-zeca, ovaj „Jugoslav Committee“, koji sami sebe tako nazivaju, vrelaju kako bi unistili ovo vase javno glasilo, koje ce isto skorzije i buduce donieti na svjetlost svoje licenjenice sto u proslu vreme unicali su taklo itete i ala svamie istom narodu da se procvjetiti nemoze, kao isto bili unoziti se za internira toliko nasih nevnikih ljudi. Ove kapornide i podkapornide ili drugacije Bandirni, sada su veoma popuheni kula „Novi Svijet“ ima se preparoditi i stide se svojih prošlih gresaka. Pak u njih-ovoj idolosti svi njihova moguna sredstva e da prvi broj „Novog Svijeta“ sa svjetlost neizdaje.

Ove redke misao niamli izvristiti; ali kada nas dodju strazari u pisarnu pohoditi onda smo u duznosti dokazat vam sto je na stvari. Strazari kad stupije kod urednistva dokazu nam, da dolaze od glasnika Narodnika sa upitni nas dali mislimo izdavati novinu. Olgovorimo, da je ta već bilo javno proglašeno kroz „Herald“ i „Star“, i da smo sada pripravni raditi za slobodu naroda. Onda

nasa rekome—da bili smo otisli nasam kod Narodnika i Anjona se poravnati od kojina poslovnim mislima se baviti u novini. Pogledamo strazara, i na njegov upit, dokazujemo, da se Narodnikima bez uvredle nemamo nikakvog podovanja, da ce novina izastiti po putu zakona i liti na obzaru Jugo-slavenkog radnika u ovoj zemlji a da visoka gospoda oko i.t.d.—i da ce novina sadržavati engleskog jezika i drugovoljno svaki broj odasvati svakom vladinom cino-vniku kao isto Ministrim i Zastupnicim. To je dobro odgovori strazar. A je li novina registrirana? Molim, usudite se poznati do Supreme Court, pak ce te se najbolje izvjesti. A kada pokazemo originalno pismo od Sir Joseph Ward (bivjeg Ministra Predsjednika, koji nas priznaje kao gradjanin grada Aucklanda za mnogo godina i drzani varda u naj-visjoj rasti, onda strazar rade, to je dostato goep, netreba vise da mislimo od Narodnika, znadem ce—znadem od koga prolazit i da Jugo-slaveni nisu, sto strazar izrece—happy family.

Dakle radnici, imaj na pameti, kakvi su nati ti radnici koji misle unistiti vase prvo glasilo sa „pravicu i slobodu“ i goniti naš narod ljevo i desno za nati drugo, nego kako ce ga bolje izrabiti. Mi se držimo svakog zakonitog puta, u privatne poslove nemo me se nikoga tivati, niti nigda osobno spomenuti. Ali kada se tiv napadnute nati narodnosti i vase novine, koje je sada veoma opotrebite radniku, eto nas odma spravni u vatu skociti i svoj isti život zrtvovati.

DOPISIVANJE.

NA OBRANU NARODNE PROSVJETE!

Postovani Gosp. Urednici! Čast mi je Vas zasoliti dami dovolite nekoliko redaka izvristiti do Vase ojevjene Novine prilikom moga putovanja us Kaipara Line, imao sam priliku čuti raznih izvjavara, a nekim raznaslanim objavljama u pogledu nekijh potpisa koji su bili obmanjeni u ovdasnjim Novinama

—da neprimaju sadajnu imenovanu Gij, koji se nalaze na odzoru, koji u moame pogledu jest sasvim nepotreban i nekorislan. Nama nije potrebno u ovog zemlji izastjela i stranaka, već na protiv potrebno jest vise Bratske sloge i ljubavi manjka izmedju nas, koji nama jest osobito potrebna za buduće poboljšanje onima koji imaju namjeru ostati u ovoj zemlji i tak-odjer onima koji se žele naseliti ovamo. U raznim najestima kula sam prelazio svaki naš radoljubiv pripitomne je kada ce nati Novina izaci? Izraz na licu pokazuje radost i veselje na mnogima, kojenoje bilo osobito drago viditi; posto nesmeta kako kula našena naša Novina bila, isto je ocekiju sa radnicima. Nadam se i zelim dace siliti prosvjetu i zdravu politiku izmedju svoje Braće Slovena i stajati na braniku svojoj braei u ovim krajevima svijeta. Dužnost svakom radoljubu nalaze da priskoči u pomoć novorođenoj Jugoslavenskoj odbrani koja nama pruža svoju desnicu za poboljšanje nasle budućnosti. Ojevajti naš Delicu uovamo doavoliti da nepriskočimo u pomoć moratno i materijalno „Novom Svijetu“, pomoć Novini znači pomoć prosvjeti koja jest cijelom svijetu potrebna.

Kao što nam jest svima poznato, prvim oglasom u Engleskim Novinama dšae u buduce izastiti Jugoslavenska Novina pod imenom „Novi Svijet“ odna su se nekoji podigli u hajku i potjeru na poznati narodnu prosvetu! Nama jest vrlo dobro poznato da imedjema Tirjana i Neprijatelja ovde i u Evropi od strane tud-

jinica, pak znato svaga puta, videli i čitajuci svakim danom po izoknu upravdu i prognostru nate braće da se nemodimo sloditi!? Nam i stid potati kroz naj život da mogu samo i pomisliti, da se pomokoji izastjeli ili izastjela mogu nati u nasenu kuzgu bez ikakove potrebe. Zakon namoame svi potivaliti lag radlike i obzira, na opcu stetu ili korist, ali na svaki nacini nije namo potrebno taj-nih sludeti i klevetniti. Prohodimo se kao prava i čestita brava i zakon-puna stara zemlja ako upotaji izmedju pojedincima i pravimo rukoj jedan drugom kao istina naši stari Jedovi čimti, toje jedini put boljem napredku nate budućnosti.

K. MAZUR.

Razputa se Jugoslavenski Odbor u London.

London. Dr. M. Mircić je stigao u London sa s. Marija sa mirovne konferencije u Parizu da razputi jugoslavenski Odbor, jer ce se sada nastupiti na novi rad, to jest, na izradjivanje drzavnog programa o uređivanju spajnih i tudjih poslova. Bivše vodje Poslanstva u Londonu sada je Poslanstvo Kraljevine Srbije i Slovenaca.

Skoro svi dalmatinski zastupnici u Parizu.

Pariz.—Po nalogu svoga sina Dr. Ante Trakobicia Dalmatija je poslata u Pariz iz brojnih političkih i avnističkih redova velikom broj izastjela sa jednim odličnim stanovitvom i memorandumom, da je ona po svetu i svu Slovenija; da je ujednijena i neta dvojni sa Kraljevnom Srbija, Hrvatima i Slovencima, i da odlija svaka nastija i pokazuje tajinski imperijalistu da prisvoje i otanu u ropstvu i jednu stovu Jadranskog Primorja. Izastjelnosti je Dalmatija unijela su silan utisak na delegatu u Parizu. Talijani su pravo porazeni zbog toga odgovarajuće rešenje Jadranskog pitanja i trude se da ga zamure što više, na sve im je znalno.

„Slavo-Day.“

London.—Na 31. marcu održata je skupitina kod Royal Automobile Club sa „Slavo Day“, na kojemu je predsjedovala Eng. Princess Marija Louisa. Dognosti ce se odrediti za osakašne nate vjuijki.

Normalno Stanje.

London.—Polanji od prvi Aprila sve rietu strogosti biti ce uklojene za cijelu Jugoslaviju. (Sada je, dakle, slobodno pizati i bezjavivati u Domovinu.)

Ratni Ministar Kraljevine Srba, Hrvata, Slovenaca.

London.—General Hadjici je imenovan ratnim Ministrom nastupajuci u njesta Generala Račića, koji je položio ostavku radi svoje bolesti.

UREDNIKOVA OPASKA.

Sa ovim brojem zatvaramo svako prepisane u privatnim osobam, to jest, ako se nati protivnici ostave napudanja na nas i na sve nate narodne osobe. Potrebite jest spomenuti da je g. Mate Delicu ugovarao sa g. Petrom Šumivcem i g. Polbricom kako bi bilo najbolje da se obe stranke ujedine i pošalje imenium od koji trideset do četrdeset ljudi, na narod pak da narod izabira ljude po svojoj volji, ali fuznoze vodje nisu liti na to pristati, nego su stali prognostrati naš narod, govoreći da ako vidi nate ljude da znami govore da ce biti internirani. Nečemo da obe ovomu govorimo nego nate narod sni ova srnuvmo. Dakle se sada i otvoreno vidi, tko je napuzio tamnice i zarobljeničke logore našim narodom.

RODU-PATNIKU.

—VIKTOR VOJVODIĆ—

Ko krvavom kletvom klet,
Jot si tole smajet,
Jot te maie, launem pr' jote
Da C' okuju tuke svete.

Hucl' kletva, ili kol,
Da sa vjake budite kuh?
Bez slobode — bujnjeg dan,
Blaga tugjieg gospodara?

Ku da cubda vel: ruh
Murat biti — ili grad!
Sa stane sa krvnik stotje,
A usloga dom ti baje.

Podignite novi dom
Na ognjitu krvavom,
Kada etu oblak novi
Otmajte van strakom pavi.

Thot' postja ovaj jad,
Ovu kletvu i mud?
Pa s' prepisu — thot je prvi —
A kuc' se temelj mavi.

Au, jabui tuke moj,
Ibaj je hvatu vanda svog!
Ljubavi ti slugu trela,
Jer sa stane krvnik vrela.

Novo doba nove sad
Na nov život, novi rud;
Kad loat hrana agriji
Thot će da van odoli?

Ovo su svete rječi i u prve doba,
koje su svjetovali naši vjerdnici
Vjerdnici "Nobela" koji žele i San
Jone iz Kaliforniji, i koji imu svoju
područnicu i ovaj zemlju, P.O. Box
NII Auckland, Dječakova Bn. and
id, sa godinu.

Zabudite je da danas kad nam tre,
ba sva naša ujedinjena snaga, da ima
mojnu namu ljudi, koji rasipaju
svoj narod! Bude doloi unadilni
li da se opamete i slušaju sa slobodu
tada!

PRVO UMRET.

Prvo umret i baji slavino!
I u hladu lovi grob,
Negu postiti naše davno
I Tajlanim biti rob.

U thom Slavsko krvena vrtje?
Rasvit ove stjege naš svet,
U thom Bratsko sreć lije?
Za slobodu ove mret.

Prvo umret ko heroj novi!
Na Kavcu novom sud,
Negu gledat gdje ladja plavi
Tajlanska, Jadranom had.

U thom Slavsko krvena vrtje?
Rasvit ove stjege naš troj,
U thom Bratsko sreć lije?
Umret on će za dom svoj.

ANTR PCCAR.

Subota 24 Svibnja odna natom je
bio napadnut naš poznati domorođac
gosp. Mate Babic od arnabate T. A.
Petrie, da pod nekakove svjetle
meh-ede govornici ili imati ikakvih
uslunih omdobaja sa našim Urednikom.
Gosp. Babic ih nije plašiva kukavica
jer je odna došao do uređništva i
zabilježio sebe kao pretpatnika sa god-
ninu davn. Ovakovih domorođaca
treba da imamo u kole radničkih
sukolova sa narodnu slobodu.

Svim Jugoslavenskim dopisnicim
neka bude da znaju, da vašoj moim
„Novi Svijet“ možete hrabrojaviti
slotnu rječ sa svet pena i u Subotom
ako imate štogod važna ili ako bi se
dogodila koja nesreća u vašim kolu-
tinu. Adresirajte ovako: „Novi
Svijet“ press telegram, Ovo pamitite!

Gosp. Jure Milos, Waikiekie piše
jednom našem domorođcu u gradu,
da gospođa tako sami-sebe nazvati
Vodje (Leaders) dodju na radotu
idien vjege i usna u ruku palu br. 4,
pak onđe postanu Leaders kod
svogih domorođica i budu viditi kaka se
radota u se izlata po gradu.

HATNI I DOBROVOLJNI ZAROBLJENICI!

Kau što nam je svima poznato,
pitičan broj našega naroda javio se
je dobroteljno, kada su upiti bili
stavljeni od strane državnog činov-
nika, da izjave svoje mislioje. Hvali
ostati u ovaj zemlji ili poći u? staru
Domovinu, kada se Mic potpisao.
Stvar je sa svim pitodna neki niti
bili zadovoljni sa postupkom ove
vlasti i neki Pandura, koji su upotre-
bili sve moguće stvari sa upititi po
neke svoje domovine u nativu, bez
ikakvog obzira: bio kriv ili pravolan,
to je najvrije usiok da su neki dali
izjava da love poći u staru Domov-
inu.

Državni činovnici nisu dozvolili
javnu istragu, onima koji su bili po-
datnici ove zemlje, da mogu svoju
nevinost i pred sudom dokazati i na-
izvati, dalju slobodu koju su imali
prije Rata. U nekome pogledu, en-
glicki zakon je uvijek bio pravolan i
etot bez naslike vjere ili nerodnosti.
Na nahu veliku žalost i neprevidu
kada je "Evropski Rat" buknuo
nismo bili postlozati svakom nepre-
vidnom prognozi i kleveti, a sa isti
prognozi i kleveti! Stavljamo svu
krivicu na naše Pandure, i samo-
proravne (Istavre i Vodje, koji su
svaku intrigu i krivicu, stavili na
svoju nevino Imnu; a naste?! Za
spasiti svoju kocu. Mi njih osudju-
jemo Kao Ubojice, Pilati i cvit
Atilla koji su pogasili pravilo i za-
kon na svama svoje nevino bruce
koji se još i danas nalaze u tamnici.

Postupak ovih Pilata, u crnoj koži,
može se jednom na kraj stati, a na-
vedeno glasilo je jedino sredstvo koje
može nastaviti nezaljubljen postu-
pak pojedinaca koji nezaljubljuju da
ima se imena spominju.

Bila bih velika grehota i sramota,
ština cijelog Slovenskog obratovanog
naroda, sa dozvoliti ovim izrodima i
neprijateljinim slobodu da se, i dalje
slave i nastvlju glavnom Velicovom
casti. Nastvlju ragna reka vas pred
svojim narodom!!

ZAROBLJENICI.

Nak, te dva svta lojalni Jugo-
sloven, g. Ante Jelavic bio je are-
stiran prešle sedmicu i doveo u grad
da ga se pošalje u Internment kamp.
Ali on buduci da nije ništa protivno-
komita učinio stavio se je na obranu.
Naki Bandari su kjeznu dolazili
mnogo puta da oducatu od opranda-
vanja i da reče ništo drugo ali on
nije htio, nego ostao za tatiat a ne
laž. Nadalje nećemo govoriti ali je
naš Jelavic sada posve slobodan.
Neki se začudili da sada bandari reču
da su ga oni oslobodili kad jim nije
bilo zaručkom drugo. Neće unaprijd
kako do sada.

Gosp. Jelavic je primio pismo od
naše Srpske (Jugoslavenske) Vlade
u kojem su naš Ministar piše da
budemo svi uz g. Skansel, koga su
oni prevezom povjerali sa našim
stvarima u Novoj Zelandi. Ovo je
pismo arstiran da vodi propagandu.
Kada je Jelavic dovelo redarstvo u
Auckland onda je Petrie rekao g.
Mate Babiću i drugim našima "eto je
jedan od lojalni ljudi uz Skansi
arstiran pak će te i Vi ako budete uz
njega" — Nada ti narode sudi!

Mornari bez naslike od narodnosti
razunaju da nije sretno kada se
promjeni ikakvog broda ime.

Po izvještaji vojničkog zakona
Amerikanškim vojnicim jest zabran-
jeno ženitba od njemačkih muških
dok se nalaze u neprijateljskoj
zemlji.

Dokazuju se da u sjedinjenim
Drzavom od Amerika 1,500,000
genških useli su mjesto sa radotati gdje
su prije bili muški kroz vreme rata.

RAZNE VIJESTI.

U Belgiji ostajai togla nepovoljna
stanje u svakom pogledu od indus-
trije, da sada ima preko 700,000
stanovnika bez ikakve zarade.

Dokazuje se, da kroz prošlih
dvanaest mjeseci 4000 Francuskinja
jest oženilo Amerikanških vojnika.

Tony Petrie napuo je gosp. Matu
Babiću da nesnije govoriti sa Ured-
nikom jer da će ga Internirati. A
sastu? Opet svoga kreditora. Sa-
svim čudnovato!

Jedan naš poznati domorođac upi-
tao je jednog Bandura da za što su
sadržavali od stranca da novina bude
uklunata. Ovaj odgovorio je da je sve
bila da smo mogli to narediti.

Došla je molba na gosp. Skansi od
naši Jugoslavenci iz internment
kampu preko g. Petra Sulente, koji
također interniran, pak molbe da im
se sakupi koja potpora da možda
priistiti. Na ova molba g. Skansi
stavio je prvi svoje ime i udjelio £5;
i poslao na meeting u gosp. Skansi-
ću da se sakupi još štogod. Dokazuje se
da se je sakupilo oko £17. Nad se
nešto više od toga novca jer se gla-
suje da je sam odaslano £5. Zaru-
čeni smo da javno pitamo gdje je taj
novac.

Vlada od Nove Zelande potrošila je
£200,000 za troškove bolesti od Influ-
ence (kuga) kad je nevolio narodu i
velikom broju pomira u mjesecu
Studnog prošle godine.

Budni da se računa da ovaj veliki
rat jest napokon dovršen govori se
medju narodom kada će opet doći u
promet zlatni novac tj. Lira i pol
Lire, Orgovon na ovo pitanje: —Ne,
sa mnogo godina. — Kada je Amerika
u svaku ratu "Civil War" našla
slatno „medu je sednaest godina nakon
dovršenog rata dok je zlatni novac
došao u promet.

Otoci i najči poznatog natjeg do-
morodac gosp. Luke Deana u ovom
gradu priznaju se sablajanje nad
gubotkom njihove najmlađe kćerke
Lily Kathleen u dobi od šest mjeseci.
Preminula je u 22 Svibnja a poka-
pana 24 Svibnja.

Dokazuje se, da kroz vrijeme proš-
log velikog rata (6000) Belgijanka
jest umrla uslikom slabog postu-
panja od strane kratog njemca. A
120,000 osuda jest bilo deportirano u
Njemačku na su silno radotati na
polju i različitim tvornicim.

Nezma se koliko se može povjero
vati engleskom dopisniku gosp. H.
C. Hoover, koji znajući da 200,000
ruskog naroda u Ruskoj umiraju od
glada svakog mjesca. Da punanstvo
grada Petrograda jest se već umanjilo
sa 70 postotka.

—Tko pravo zbori Boga hvati.

Drži svoje ponašanje prama
svojoj duševnosti, pak će brzo tvoje
duševnost viditi zrake Svetlosti
Božje.

Jest istinito, da mnogi kažuju bez
uspjeti; ali sasvim anulo uspiju bez
kušati.

Drži svoj život bez grieha, tako da
jedan dan budet Bogu mio.

Svaki onaj koji bude slušan u trez-
noći čitati, jest u dužnosti da pomogne
ovo narodno poduzeće u kojoj nud-
rugo drugoj svrbi sa novinarskog
gledišta.

Najmanja davanja može razkinuti
najfiniji rubac; ali tako isto maleni
grieh može otrovati najcistiju dušu.

SVUKA REKREKA
ZAGREB

MIR SA AUSTRIJOM I UGARSKOM.

U isto vrijeme kada naša novina
polazi u Tiskaru, spisi sa mir pred-
loženi su Austrijsko-Ugarskoj vladi i
njilovim poslanicima za potpis bez
ikakvog daljeg pregovora koje
samo tiranska i krvoločna država
nasluđuje. Budući da nina je svima
vrlo dano poznato, narok i čilj nje-
mačke podle intrige, sa hvati cijeli
civilizovani narod u propast i krvo-
proliće metnuli su sav svoj život i
bogatstvo na kočku, ter sada stoje
pred vještalicima i čekaju čelićim lanac,
koji će udružene sile metnuti oko
njilovog vrata.

Još sa sada nemamo potankosti
koji se sastaje u spisima, ali se na-
damo da će mo moći u daljnjem
broju opširnije pisati.

NA'PRED BRACO!

(ZELANDIJE.)

Naš služni Braco, dižimo glase;
Ustajmo budno nek i Za nas zna se!
Jer i mi smo ljudi!
Zemaljske gradi.

Nvi bud me hvatiti i spraviti,
Za branit Balkan i Jadran davni;
Gdje živa ljudi??
Gdje tugjuji sudi?

Na'pred Braco, dižimo glase,
Oj mače gole, nek oni spase;
Progurane ljude!
Sa rone grude.

Po krugly Sloven gdje se je našo,
U borbu za dom, davno je zaso
Evo ga svudje on se još bori!

A ovdje Braco šta 's od nas stvori?
Zar mrtvi svi smo od ove rane?
Zar roblje mi smo na obe strane?
ANTR PCCAR.

Skutevca hrane, odjela i.t.d. što
sada ostojai širem svjeta misli se da
bi se imala pomanjiti; ali na nesreću
dokazuje se da će se još provlačiti za
dulje vremena od 25 do 30 postotka.
Nije se ni čuditi da nemir ostojai
po cijelom svjeta od radničkog
stališa.

Od fivneće ljudi, koji čitaju oglase
devet stotina i nađe u njima nešto
opotrebita.

Predbrojnici ove prve Jugoslavens-
ke novine, nastoje i ostalu vašu
braću predbrojniti sa svrhom da bu-
dete u budućje opaziti koje ste bijele
podnosili, što ista naša gospođa je
sa "Vari tiranski postupali i imaju
nazove—gentlemani.

Novina je jedno sredstvo najpo-
trebitije za razvitak imbratnosti po
kojoj se može svaka stvar postići.

Svaki čitatelj "Novi Svijet" jest u
Slavenskoj dužnosti da pomogne ovo
narodno poduzeće da bude za vanu
utemeljeno.

5-Seater, 6 Cylinder, 45 H.P. Buick.
Exceptionally Comfortable Touring
Car.

Stand: Custom St. W. Phones: 365
and 2194. Private 4183.
Number 270.

M. DELICH,
Licensed by City Council, Harbour
Board and N.Z. Railway.
Weddings, Funerals, Sight-seeing,
Theatres, Etc., Etc.,
Specially Attended To.
Moderate charges to steady patrons.
55, Wellington Street.

M'VEAGH & FLEMING

Barriers and Solicitors,
85, Queen Street,
Auckland.

NOTICE.

I wish to notify the public that I have
opened a Hairdressing Salon and Tobac-
conist's Shop, opposite Fuller's Opera
House, in Wellesley Street West. My
specialty, Hair Setting, all guaranteed.
Please note address.

JIM SHARKEY.

M. SALAS.

42 Victoria Street, Auckland.

I sell all kinds of
MEN'S CLOTHES

My Prices are the Lowest, and
Quality the Best.
Parcels sent by post free to any
part of the country.

Zanimljivo i korisno čitanje ovdje
u kratko razumjevno. Pazite, up-
amitite, za svoju korist i budućnost,
to jest, Prodajte štoje moguće skup-
lje a kupite gdje je cinije; stoga mora-
te se držati onog tko vas znade dobro
podržati i savjetovati. Naprimjer—
posaljete gomu u grad da vam se
pruža na komisu tako na ovaj način
prolazit mjeseci ili godina dakele pri-
mite svoj novac koji bih bez koristno.
A da se prodali odma i primili novac
ponovno kupili oli kopali, koliko bi
ste bili koristali? — Našo sam ime i
tržište za kupovanje gome i prodava-
nje hrane kod. Jim Truhlovich,
22, Custom Street,—Oglas.

"Make Known Your Wants."
(Što vam je opotrebiti?)

M. A. FERRI.

INTERPRETER, COMMISSIONS
EXECUTED.

Albert Buildings,
28, Swanson Street, Auckland.
Phone 3567. P.O. Box 1213.

Zastupa na velikom i Malom Sudu
kao najbolje poznati Tumačnik po
čeloj"ovoj zemlji. Za privatne svrhe
u kojimdrugom stvari kad u potrebi,
bilo u zdravlju ili u bolesti obratite
se na gore spomenutu adresu.

R. A. SINGER.

Barrister and Solicitor,
187, Queen Street,
Auckland.
Telephones: 2498, 22688.
P.O. Box 114.

A. BROWN-DURIE.

Solicitor,
Morrinsville.

Phone 173. P.O. Box 31.

Printed for the Proprietor and Pub-
lisher, M. A. Ferri, Journalist, of 77
Bouveret Street, on behalf of the Jugo-
slavic Publishing Co., of 28 Swanson Street,
Auckland, by Edwin Sayer, of 99 Albany
Road, Ponsonby, at his Registered Print-
ing Office, The Reliance Printery, 161
Albert Street, Auckland.
Saturday, June 7, 1919.